

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1996 Julkaistu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 1996 N:o 1192—1196

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1192	Laki eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta	3457
1193	Laki eläintautilain 13 ja 15 §:n muuttamisesta	3465
1194	Laki eläinsuojelulain muuttamisesta	3466
1195	Laki eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta	3468
1196	Työministeriön päätös vaarallisen kemikaalijätteen käyttöturvallisuustiedotteesta annetun työsuoje- luhallituksen päätöksen kumoamisesta	3480

N:o 1192

Laki

eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta

Annettu Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 1996

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on:

1) estää eläintautien leviäminen Euroopan yhteisön ulkopuolisista maista (*kolmannet maat*) Suomeen tuotavien tai kolmansista maista Suomen kautta edelleen kuljetettavien elävien eläinten sekä eläimistä saatavien

elintarvikkeiden ja muiden eläintauteja mahdollisesti levittävien esineiden (*tavara*) välityksellä; ja

2) turvata kolmansista maista Suomeen tai Suomen kautta muualle Euroopan yhteisön alueelle tuotavien eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieeninen laatu.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan:

HE 187/1996

MmVM 17/1996

EV 208/1996

Neuvoston direktiivi 90/675/ETY; EYVL N:o L 373, 31.12.1990, s. 1, neuvoston direktiivi 91/496/ETY; EYVL N:o L 268, 24.9.1991, s. 56, neuvoston direktiivi 85/73/ETY; EYVL N:o L 32, 5.2.1985, s. 14, neuvoston direktiivi 93/118/ETY; EYVL N:o L 340, 31.12.1993, s. 15, neuvoston direktiivi 94/64/EY; EYVL N:o L 368, 31.12.1994, s. 8, neuvoston direktiivi 95/24/EY; EYVL N:o L 243, 11.10.1995, s. 14, neuvoston direktiivi 95/52/EY; EYVL N:o L 265, 8.11.1995, s. 16, neuvoston direktiivi 96/43/EY; EYVL N:o L 162, 1.7.1996, s. 30

1) kolmansista maista Suomeen tuotaville tai Suomen alueen kautta edelleen muualle Euroopan yhteisön alueelle tai kolmansiin maihin kuljetettaville eläimille ja tavaroille tuonnin tai kauttakuljetuksen yhteydessä tehtävään eläinlääkinnälliseen tarkastukseen; ja

2) edellä 1 kohdassa mainitulle tuonnille tai kauttakuljetukselle eläintautien vastustamiseksi ja elintarvikehygieenisen laadun turvaamiseksi asetettaviin vaatimuksiin.

Mitä tässä laissa säädetään tuonnista Suomeen, koskee myös tuontia tullivarastoihin, vapaa-alueille ja vapaavarastoihin, jollei tässä laissa tai sen nojalla annettavissa säännöksissä tai määräyksissä toisin säädetä tai määrätä.

Asianomainen ministeriö määrää Euroopan yhteisön oikeusjärjestyksen mukaiset poikkeukset tämän lain soveltamisesta kauttakuljetuksiin.

Asianomainen ministeriö määrittelee tarkemmin ne eläimet ja tavarat, joita tämän lain säännökset koskevat.

3 §

Suhde eläinsuojelulakiin

Eläimille tuonnin tai kauttakuljetuksen yhteydessä suoritettavista eläinsuojeluun liittyvistä tarkastuksista ja muista tuonnille eläinsuojelullisista syistä asetettavista ehdoista säädetään eläinsuojelulaissa (247/96) ja sen nojalla.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rajaeläinlääkärillä* tämän lain mukaisia tehtäviä suorittavaa asianomaisen ministeriön palveluksessa olevaa tai asianomaisen ministeriön tämän lain mukaisia tehtäviä suorittamaan valtuuttamaa laillistettua eläinlääkäriä ja tämän sijaista; sekä

2) *valvontaviranomaisella* asianomaista ministeriötä, rajaeläinlääkäriä, tullilaitosta, lääninhallitusta, 10 §:n 2 momentissa tarkoitettua muuta valtion, kunnan tai kuntayhtymän viranomaista, jonka kanssa asianomainen ministeriö on sopinut tarkastusten tekemisestä hyväksytyissä satamissa sekä 18 §:ssä tarkoitettua tehtävää suorittavaa kunnaneläinlääkäriä.

2 luku

Tuontiehdot ja eläinlääkinnällinen rajatarkastus

5 §

Tuontiehdot

Kolmansista maista Suomeen tuotavien tai Suomen alueen kautta edelleen kuljetettavien eläinten ja tavaroiden on täytettävä asianomaisen ministeriön eläintautien leviämisen ehkäisemiseksi ja elintarvikehygieenisen laadun turvaamiseksi antamat tarkemmat määräykset ja niitä on seurattava asianomaisen ministeriön määräämät asiakirjat. Asianomainen ministeriö voi määrätä tuonnin ja kauttakuljetuksen myös luvanvaraiseksi, jollei Euroopan yhteisön oikeusjärjestys muuta edellytä. Asianomainen ministeriö voi lisäksi antaa eläintautien vastustamiseksi tarvittavia määräyksiä eläimen ja tavarin sekä kuljetusvälineen tai muun tuontiin liittyvän esineen käsittelystä maahantuonnin jälkeen.

Asianomainen ministeriö voi kieltää 1 momentissa tarkoitettujen eläinten ja tavaroiden tuonnin tai kauttakuljetuksen taikka asettaa sille ehtoja, jos siinä valtiossa, josta ne on tuotu tai josta ne ovat peräisin taikka jonka kautta ne on kuljetettu, vallitseva eläintautitilanne, terveydelliset epäkohdat tai muu näihin verrattava äkillinen syy tätä edellyttää. Kieltoa tai asetettuja ehtoja on välittömästi noudatettava, jollei asianomainen ministeriö toisin määrää.

Asianomaisen ministeriön on 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja määräyksiä antaessaan otettava huomioon Euroopan yhteisön oikeusjärjestyksen asettamat vaatimukset.

6 §

Hyväksytyt rajanylityspaikat

Kolmansista maista Suomeen tuotavat tai kolmansista maista Suomen alueen kautta edelleen kuljetettavat eläimet ja tavarat on tuotava Suomeen hyväksytyjen rajanylityspaikkojen kautta, jollei asianomainen ministeriö toisin määrää. Tulliviranomaisten on ohjattava sellaiset eläimet ja tavarat, joille on tehtävä eläinlääkinnällinen rajatarkastus, tullin valvonnassa asianomaiselle eläinlääkinnälliselle rajatarkastusasemalle.

Asianomainen ministeriö antaa Euroopan yhteisön oikeusjärjestyksen edellyttämät tar-

kemmat määräykset hyväksytyistä rajanylityspaikoista, tuonnista hyväksytyjen rajanylityspaikkojen kautta sekä hyväksytyillä rajanylityspaikoilla tehtävistä tarkastuksista.

7 §

Eläinlääkinnällinen rajatarkastus

Niille asianomaisen ministeriön määrittelemille eläimille ja tavaroille, jotka tuodaan kolmansista maista Suomeen tai kuljetetaan kolmansista maista edelleen Suomen alueen kautta, on tehtävä eläinlääkinnällinen rajatarkastus sen varmistamiseksi, että ne täyttävät 5 §:n mukaiset tuontiehtot. Eläinlääkinnällinen rajatarkastus tehdään asianomaisen ministeriön määräämässä laajuudessa ja määräämillä eläinlääkinnällisillä rajatarkastusasemilla. Määräyksiä annettaessa on otettava huomioon Euroopan yhteisön oikeusjärjestyksen asettamat vaatimukset.

Eläinlääkinnälliseen rajatarkastukseen voi kuulua tuontiasiakirjojen tarkastus, tuontierän tunnistus ja tuontierän fyysinen tarkastus. Asianomainen ministeriö antaa Euroopan yhteisön oikeusjärjestyksen edellyttämät määräykset eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen suorittamisesta sekä eläinlääkinnälliseen rajatarkastukseen liittyvästä tuojan ennakoilmoitusmenettelystä.

3 luku

Tarkastusviranomaiset

8 §

Eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen suorittavat viranomaiset

Asianomainen ministeriö huolehtii eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen järjestämisestä. Eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen suorittaa asianomaisen ministeriön palveluksessa oleva tai tähän tehtävään valtuuttama raja-eläinlääkäri.

Asianomaisen ministeriön rajaeläinlääkäriksi valtuuttama eläinlääkäri on tässä tehtävässään asianomaisen ministeriön ohjauksen ja valvonnan alainen ja toimii virkavastuulla.

Tarkastuksessa voidaan käyttää apuna avustavaa henkilökuntaa.

9 §

Tullivarastot, vapaa-alueet ja vapaavarastot

Tullilaitos ja rajaeläinlääkäri hoitavat yhteistyössä eläinlääkinnälliseen rajatarkastukseen liittyvän valvonnan ja tarkastuksen tullivarastoissa, vapaa-alueilla ja vapaavarastoissa.

Asianomainen ministeriö antaa Euroopan yhteisön lainsäädännön edellyttämät määräykset 1 momentissa tarkoitettua valvonnan ja tarkastuksesta sekä tuojan ja tämän edustajan velvollisuutena olevista tuontierien säilytykseen ja käsittelyyn liittyvistä toimenpiteistä sekä tuontieriä koskevasta kirjanpidosta.

10 §

Eläinlääkinnällisen rajatarkastuksen ulkopuolelle jäävien eläinten ja tavaroiden tarkastus

Sellaisten asianomaisen ministeriön määrittelemien suoraan kolmansista maista Suomeen tuotavien tai Suomen alueen kautta kuljetettavien eläinten ja tavaroiden, joille ei tehdä eläinlääkinnällistä rajatarkastusta, edellä 5 §:ssä tarkoitettujen tuontiehtojen täytyminen tarkastetaan asianomaisen ministeriön määräämässä tullitoimipaikassa. Tarkastuksen suorittavat tulliviranomaiset osana muuta tullivalvontaa. Rajaeläinlääkäri antaa tulliviranomaisen pyynnöstä virka-apua tarkastuksen suorittamisessa.

Kolmannen maan lipun alla purjehtivasta aluksesta purettavien kalastustuotteiden tarkastus voidaan suorittaa myös asianomaisen ministeriön tätä varten hyväksymissä satamissa. Hyväksytyissä satamissa tarkastuksen suorittaa rajaeläinlääkäri. Asianomainen ministeriö voi myös sopia tullilaitoksen, valtion muun viranomaisen taikka kunnan tai kuntayhtymän kanssa, että asianomainen valtion tai kunnan viranomainen suorittaa hyväksytyissä satamassa tehtävän tarkastuksen. Kunnalla on tällöin oikeus saada valtiolta korvaus tarkastustehtävän suorittamisesta. Asianomainen ministeriö antaa tarkemmat määräykset tarkastusten suorittamisesta.

4 luku

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

11 §

Tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella on oikeus saada tässä laissa tarkoitettua tarkastusta ja valvontaa varten tarpeelliset tiedot tuojalta ja tämän edustajalta sekä valtion ja kunnan viranomaisilta. Valvontaviranomaisella on myös oikeus saada tiedot tuonnissa käytetyn kuljetusvälineen lastiluetteloista.

Tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia tarkastusta ja valvontaa varten tarvittavia tietoja ja asiakirjoja, jotka yksityistä liiketäi ammattitoimintaa taikka yksityisen taloudellista asemaa koskevinä muutoin olisivat salassapiddettäviä.

12 §

Tarkastusoikeus

Valvontaviranomaisilla on oikeus tehdä tämän lain edellyttämiä tarkastuksia ja tutkimuksia ja päästä sitä varten tiloihin, joissa tässä laissa tarkoitettuja eläimiä tai tavaroita säilytetään, sekä kuljetusvälineisiin, joilla niitä kuljetetaan. Valvontaviranomaisilla on oikeus ottaa korvauksetta tarkastusta varten tarvittava määrä näytteitä tuontierästä.

Kotirauhan piirissä tarkastus tai tutkimus saadaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä asianomaisen syyllistyvän tämän lain vastaiseen rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn.

13 §

Ulkomaiset tarkastajat

Mitä 11 ja 12 §:ssä säädetään Suomen viranomaisten tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudesta, koskee myös Euroopan yhteisön tarkastajia sekä muussa Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tarkoitettuja ulkomaisia tarkastajia kyseisen kansainvälisen velvoitteen niin edellyttäessä.

14 §

Valvontaviranomaisten tietojenkeruu ja ilmoittamisvelvollisuus

Valvontaviranomaisten on asianomaisen ministeriön määräämässä laajuudessa ja

määräämällä tavalla pidettävä kirjaa tämän lain mukaisista tarkastuksista ja rajanylityspaikkojen kautta tuoduista eläimistä ja tavaroista. Kyseiset tiedot on toimitettava muille valvontaviranomaisille ja muille Euroopan unionin jäsenvaltioille siten kuin asianomainen ministeriö määrää.

Asianomainen ministeriö antaa tarkemmat määräykset tuontierä koskevista automaattisen tietojenkäsittelyn kautta muille valvontaviranomaisille ja jäsenvaltioille tehtävistä ilmoituksista.

5 luku

Tuojan velvollisuudet ja tarkastuksen johdosta suoritettavat toimenpiteet

15 §

Tuojan avunantovelvollisuus

Tuojan tai tämän edustajan on kustannuksellaan annettava tämän lain mukaisessa tarkastuksessa ja siihen liittyvässä valvonnassa sekä näytteiden ottamisessa tarvittava apu. Tuoja tai tämän edustaja on kustannuksellaan velvollinen suorittamaan ne toimenpiteet, jotka tämän lain nojalla tuojan tai tämän edustajan tehtäväksi määrätään, sekä sallimaan valvontaviranomaisen suorittaa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset toimenpiteet.

16 §

Rajaeläinlääkärin tekemän tarkastuksen johdosta suoritettavat toimenpiteet

Jos tuontierä ei täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisia vaatimuksia, rajaeläinlääkärin on määrättävä tuontierä vietäväksi maasta, asetettavaksi eristykseen tai karanteeniin, käytettäväksi tai käsiteltäväksi rajaeläinlääkärin hyväksymällä tavalla taikka lopetettavaksi tai hävitettäväksi.

Rajaeläinlääkäri voi ryhtyä 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin myös silloin, kun on syytä epäillä, ettei tuontierä täytä tässä laissa tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten mukaisia vaatimuksia. Rajaeläinlääkäri voi hyväksyä tuonnin myös ehdollisesti, jos tuonnin esteenä oleva syy on kohtuullisessa ajassa poistettavissa. Tuontierän suhteen on tällöin noudatettava soveltuvin osin 1 momentin säännöksiä.

17 §

Muun viranomaisen tekemän tarkastuksen johdosta suoritettavat toimenpiteet

Jos tulliviranomainen tai 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu muu valtion viranomainen, jonka kanssa asianomainen ministeriö on sopinut tarkastuksen tekemisestä, tämän lain mukaan suorittamassaan tarkastuksessa toteaa tai viranomaisella on syytä epäillä, ettei tuontierä täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vaatimuksia, on kyseisen viranomaisen ryhdyttävä 16 §:n mukaisiin toimenpiteisiin sen mukaan kuin asianomainen ministeriö tarkemmin määrää.

Jos kunnan tai kuntayhtymän viranomaisen, jonka kanssa asianomainen ministeriö on tehnyt sopimuksen tarkastuksen tekemisestä, tämän lain mukaan suorittamassaan tarkastuksessa toteaa tai viranomaisella on syytä epäillä, että tuontierä ei täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vaatimuksia, on sen siirrettävä asia asianomaisen ministeriön ratkaistavaksi.

18 §

Maahan tuodussa eläimessä tai tavarassa myöhemmin todetut puutteet

Asianomainen ministeriö voi määrätä sellaisen eläimen tai tavarahan, joka on tuotu maahan ja jonka osalta havaitaan tai on syytä epäillä olevan eläintautien leviämisen vaaraa, vietäväksi maasta, asetettavaksi eristykseen tai karanteeniin, käytettäväksi tai käsiteltäväksi ministeriön hyväksymällä tavalla taikka lopetettavaksi tai hävitettäväksi. Samaa menettelyä sovelletaan myös mainitulla tavalla maahan tuodun eläimen jälkeläisiin, alkioihin, sulusoluihin sekä eläimestä saattaviin tuotteisiin.

Jos 1 momentissa tarkoitettun eläimen tai tavarahan todetaan aiheuttavan tai sen osalta on syytä epäillä aiheutuvan eläintautilain (55/80) nojalla määritettyjen vastustettavien eläintautien leviämisen vaaraa, on lääninhalituksen ja kunnaneläinlääkärin ryhdyttävä asianomaisen ministeriön määräysten mukaisesti eläintautilain mukaisiin toimenpiteisiin taudin leviämisen estämiseksi.

19 §

Uhkasakko ja teettäminen

Asianomainen ministeriö voi tehostaa tä-

män lain nojalla annettua määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään tuojan tai tämän edustajan kustannuksella.

Asianomainen ministeriö voi myös määrätä välittömästi tuojan tai tämän edustajan kustannuksella teetetäviksi ne toimenpiteet, joihin tuojan tai tämän edustajan on tämän lain nojalla annetun valvontaviranomaisen määräyksen mukaisesti ryhdyttävä, jos on syytä epäillä tuontierän aiheuttavan välitöntä vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle eikä tuoja tai tämän edustaja välittömästi ryhdy määrättyihin toimenpiteisiin.

Uhkasakkoa, teettämisuhkaa ja teettämistä koskevassa asiassa noudatetaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

20 §

Tuontiselvitysten täydentäminen ja tuojan kuuleminen

Jos eläimen tai tavarahan maahantuonnin tai kauttakuljetuksen esteenä oleva syy on mahdollista poistaa, on tuojalle tai tämän edustajalle varattava tilaisuus kohtuullisessa ajassa täydentää maahantuonnin tai kauttakuljetuksen edellytyksiä koskevia selvityksiä.

Valvontaviranomaisen on ennen tämän lain mukaisen päätöksen tekemistä varattava tuojalle tai tämän edustajalle tilaisuus tulla kuulluksi. Kiireellisissä tapauksissa on tuojalle tai tämän edustajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi vain, jos tämä on viivytyksettä tavattavissa. Päätöksestä on ilmoitettava tuojalle tai tämän edustajalle.

Jos ihmisten tai eläinten terveyden suojelemisesta tai muusta lainsäädännöstä ei muuta johdu, voi tuoja valita, mihin 16—18 §:ssä mainituista toimenpiteistä ryhdytään sellaisen tuontierän suhteen, joka ei täytä tai jonka osalta epäillään, ettei se täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vaatimuksia.

6 luku

Palkkiot, kustannukset ja maksut

21 §

Palkkiot

Asianomaisen ministeriön tämän lain mukaisia tehtäviä suorittamaan valtuuttamalla

rajaeläinlääkärillä sekä 18 §:n mukaista tehtävää suorittavalla kunnaneläinlääkärillä on oikeus saada niistä valtion varoista korvaus. Rajaeläinlääkärin osalta asianomainen ministeriö määrää tarkemmin maksettavan korvauksen suuruuden noudattaen soveltuvin osin kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen eläinlääkäriliitteen mukaisia korvauksia. Kunnaneläinlääkärin osalta noudatetaan, mitä asiasta erikseen säädetään.

22 §

Kustannukset

Tuoja tai tämän edustaja vastaavat kaikista tämän lain nojalla tehtävistä toimenpiteistä aiheutuvista kustannuksista.

23 §

Maksut

Tämän lain mukaisista tarkastuksista peritään tuojalta tai tämän edustajalta valtiolle maksu. Maksun määräämisessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/92) säädetään, jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu.

Asianomainen ministeriö antaa tarvittaessa Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen edellyttämät määräykset 1 momentissa tarkoitettusta maksusta.

Tullilaitoksen suoritteista perittävistä maksuista säädetään erikseen.

7 luku

Erinäiset säännökset

24 §

Salassapitovelvollisuus

Joka tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan on saanut tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista, ei saa ilman asianomaisen suostumusta ilmaista sivulliselle tai käyttää yksityiseksi tai toisen hyödyksi näin saamiaan tietoja.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä tietojen ja asiakirjojen antamista:

1) valtion ja kunnan viranomaisille, raja-eläinlääkäriksi valtuutetulle eläinlääkärille ja kunnaneläinlääkärille tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten;

2) syyttäjä-, poliisi- tai tulliviranomaisille rikoksen selvittämistä varten;

3) muutoksenhakua tutkivalle viranomaiselle tämän lain mukaisessa asiassa; eikä

4) Euroopan yhteisön lainsäädännön tai Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen edellyttämille ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille kyseisen sopimuksen niin edellyttäessä.

Yksityisen henkilön terveydentilaa koskevien tietojen salassapidosta säädetään erikseen.

25 §

Muutoksenhaku

Rajaeläinlääkärin päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallintolainkäyttölaissa (586/96) säädetyssä järjestyksessä lääninoikeuteen.

Asianomaisen ministeriön päätökseen haetaan muutosta hallintolainkäyttölaissa säädetyssä järjestyksessä valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Tulliviranomaisen päätökseen haetaan muutosta siten kuin siitä erikseen säädetään. Valtion viranomaisen 10 §:n 2 momentin nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valittamalla lääninoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valitukset tämän lain nojalla tehdyistä päätöksistä on käsiteltävä kiireellisinä.

26 §

Täytäntöönpano

Tämän lain nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

27 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) tuo maahan tai kuljettaa Suomen alueen kautta eläimiä tai tavaroita tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten vastaisesti;

2) tuo tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisesti eläinlääkinnällisellä rajatarkastusasemalla tarkastettavia eläimiä tai tavaroita maahan muun kuin tämän lain nojalla hyväksytyyn rajanylityspaikan kautta tai laiminlyö velvollisuutensa kuljettaa ne välittömästi eläinlääkinnälliselle rajatarkastusasemalle;

3) laiminlyö 7 ja 10 §:ssä säädetyn velvollisuutensa saattaa eläimet tai tavarat tarkastettavaksi;

4) laiminlyö noudattaa tullivarastoissa, vapaa-alueilla tai vapaavarastoissa säilytettävien tuontierien osalta 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuja määräyksiä tuojan tai tämän edustajan tuontierän säilytys- ja käsittelyvelvollisuudesta tai tuontierää koskevasta kirjanpitovelvollisuudesta;

5) laiminlyö noudattaa valvontaviranomaisen 16—18 §:n nojalla antamaa määräystä; tai

6) muulla tavoin rikkoo valvontaviranomaisen tämän lain nojalla antamaa määräystä,

on tuomittava, jollei teosta muulla lailla säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Jos 1 momentissa tarkoitettu teko on erityisen suunnitelmallinen, sillä tavoitellaan huomattavaa taloudellista hyötyä, se on omiaan aiheuttamaan huomattavaa vaaraa eläinten ja ihmisten terveydelle ja teko on myös muutoin kokonaisuutena arvostellen törkeä, on rikoksentehtyjä tuomittava *eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain törkeästä rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Rangaistus 24 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Valvontaviranomaiset voivat jättää esitutkintaviranomaiselle ilmoittamatta rikkomuksen, jota kokonaisuuden kannalta on pidettävä ilmeisen vähäisenä.

Se, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa tai vel-

voitetta, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

28 §

Menettämisseuraamus

Vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä maahan tuodut tai kuljetetut eläimet tai tavarat taikka niiden arvo voidaan tuomita kokonaan tai osaksi valtiolle menetetyksi.

Edellä 27 §:ssä tarkoitettujen rikosten tuottaman taloudellisen hyödyn ja rikosten tekemiseen käytetyn esineen tai muun omaisuuden tuomitsemisesta valtiolle menetetyksi noudatetaan, mitä rikoslain 2 luvun 16 §:ssä säädetään.

29 §

Virka-apu

Poliisi ja tullilaitos ovat velvollisia tämän lain mukaisten valvontaviranomaisten pyynnöstä antamaan valvontaviranomaisille virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten tehtävien suorittamisessa.

30 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa tarvittaessa asetuksella. Asetuksella voidaan myös säätää, että asianomainen ministeriö antaa mainitun asetuksen soveltamisesta tarkempia määräyksiä.

Euroopan yhteisön lainsäädännön niin edellyttäessä asianomainen ministeriö voi:

1) määrätä tässä laissa tarkoitettua toimintaa harjoittavat elinkeinonharjoittajat rekisteröitäviksi ja antaa lisäksi määräyksiä niiden velvollisuutena olevasta luettelonpito- ja ilmoitusvelvollisuudesta;

2) määrätä kolmansiin maihin Suomesta vietävät tai Suomen alueen kautta kuljetettavat eläimet ja tavarat vietäviksi Suomesta eläinlääkinnällisen rajatarkastusmenettelyn kautta ja antaa tätä koskevat muut määräykset; sekä

3) antaa määräykset tuontierän kuljettamisesta määränpäälaitokseen ja muusta käsitteistä.

3464

N:o 1192

31 §
Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1997.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 1996

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
sen täytäntöön panemiseksi tarvittaviin toi-
menpiteisiin.

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Antti Kalliomäki*

N:o 1193

Laki**eläintautilain 13 ja 15 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 1996

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 18 päivänä tammikuuta 1980 annetun eläintautilain (55/80) 13 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 21 päivänä elokuuta 1992 ja 3 päivänä kesäkuuta 1994 annetuilla laeilla (809/92 ja 424/94), uusi 3 momentti ja 15 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna viimeksi mainitulla lailla, uusi 4 momentti, seuraavasti:

13 §

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, noudatetaan Euroopan yhteisön ulkopuolelta tuotavien eläinten sekä muiden 1 momentissa tarkoitettujen esineiden ja tavaroiden tuontiehtojen sekä rajatarkastusmenettelyn osalta kuitenkin eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain (1192/1996) säännöksiä.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 1996

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**

15 §

Eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta perittävistä maksuista säädetään kuitenkin 1—3 momentin estämättä eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997.

Ministeri *Antti Kalliomäki*

HE 187/1996

MmVM 17/1996

EV 208/1996

Neuvoston direktiivi 90/675/ETY; EYVL N:o L 373, 31.12.1990, s. 1, neuvoston direktiivi 91/496/ETY; EYVL N:o L 268, 24.9.1991, s. 56, neuvoston direktiivi 85/73/ETY; EYVL N:o L 32, 5.2.1985, s. 14, neuvoston direktiivi 93/118/ETY; EYVL N:o L 340, 31.12.1993, s. 15, neuvoston direktiivi 94/64/EY; EYVL N:o L 368, 31.12.1994, s. 8, neuvoston direktiivi 95/24/EY; EYVL N:o L 243, 11.10.1995, s. 14, neuvoston direktiivi 95/52/EY; EYVL N:o L 265, 8.11.1995, s. 16, neuvoston direktiivi 96/43/EY; EYVL N:o L 162, 1.7.1996, s. 30

2 460301A/161

N:o 1194

Laki eläinsuojelulain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 1996

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä huhtikuuta 1996 annetun eläinsuojelulain (247/96) 37 §:n 2 momentti, 39 §:n 2 momentti ja 51 § sekä
lisätään 50 §:ään uusi 2 momentti ja 60 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

37 §

Tarkastuseläinlääkäri ja rajaeläinlääkäri

Rajaeläinlääkäri valvoo tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista rajanylityspaikan, maastapoistumispaikan ja eläinlääkinnällisen rajatarkastusaseman alueella.

39 §

Tarkastus

Poliisi voi suorittaa eläinkuljetusta koskevan tarkastuksen ilman epäilyäkin. Sama oikeus eläinkuljetuksen tarkastukseen on tarkastuseläinlääkärillä teurastamon tai teurastuspaikan alueella sekä rajaeläinlääkärillä rajanylityspaikan, maastapoistumispaikan ja eläinlääkinnällisen rajatarkastusaseman alueella.

50 §

Virka-apu

Lisäksi tullilaitos on rajaeläinlääkärin pyynnöstä velvollinen antamaan rajaeläinlääkärille virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisen tehtävien suorittamisessa.

51 §

Valitus

Lääninhallituksen, kunnaneläinlääkärin, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan, tarkastuseläinlääkärin, rajaeläinlääkärin ja poliisin tämän lain nojalla päätökseen haetaan muutosta lääninoikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/96) säädetään.

Valitukset tämän lain nojalla tehdyistä päätöksistä on käsiteltävä kiireellisinä.

HE 187/1996

MmVM 17/1996

EV 208/1996

Neuvoston direktiivi 90/675/ETY; EYVL N:o L 373, 31.12.1990, s. 1, neuvoston direktiivi 91/496/ETY; EYVL N:o L 268, 24.9.1991, s. 56, neuvoston direktiivi 85/73/ETY; EYVL N:o L 32, 5.2.1985, s. 14, neuvoston direktiivi 93/118/ETY; EYVL N:o L 340, 31.12.1993, s. 15, neuvoston direktiivi 94/64/EY; EYVL N:o L 368, 31.12.1994, s. 8, neuvoston direktiivi 95/24/EY; EYVL N:o L 243, 11.10.1995, s. 14, neuvoston direktiivi 95/52/EY; EYVL N:o L 265, 8.11.1995, s. 16, neuvoston direktiivi 96/43/EY; EYVL N:o L 162, 1.7.1996, s. 30

60 §

Korvaukset

— — — — —
Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, noudatetaan rajaeläinlääkärin rajanylityspaikalla tai eläinlääkinnällisellä rajatarkastusasemalla tekemästä 29 §:n 2 mo-

mentissa tarkoitetusta tarkastuksesta perittävän maksun ja tarkastuksen suorittajalle tulevan korvauksen osalta eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain (1192/1996) säännöksiä.

_____

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1997.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Antti Kalliomäki*

N:o 1195

Laki**eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta**

Annettu Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 1996

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset*Lain tarkoitus ja soveltamisala*

1 §

Tämän lain tarkoituksena on turvata eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieeninen laatu ja estää tartuntojen leviäminen elintarvikkeiden välityksellä eläimistä ihmisiin.

2 §

Tätä lakia sovelletaan eläimistä saatavien elintarvikkeiden käsittelyyn, elintarvikehygieenisiin laatuvaatimuksiin, valvontaan ja

tarkastukseen ennen niiden vähittäismyyntiä. Lakia sovelletaan kuitenkin myös toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta (*jäsenvaltio*) Suomeen toimitettujen eläimistä saatavien elintarvikkeiden valvontaan ja tarkastukseen kaikissa niissä yksiköissä, jotka ovat Suomessa ensimmäisenä vastaanottaneet kyseisen elintarvike-erän (*ensisaapumispaikka*).

Soveltamisalan rajaukset

3 §

Tätä lakia ei sovelleta:

- 1) yksityistalouksiin;
- 2) vähittäismyyntitiloissa tapahtuvaan eläi-

HE 206/1996

MmVK 19/1996

EV 217/1996

Neuvoston direktiivi 64/433/ETY; EYVL N:o L 121, 29.7.1964, s. 2012, neuvoston direktiivi 71/118/ETY; EYVL N:o L 55, 8.3.1971, s. 23, neuvoston direktiivi 77/99/ETY; EYVL N:o L 26, 31.1.1977, s. 85, komission direktiivi 83/201/ETY; EYVL N:o L 112, 28.4.1983, s. 28, neuvoston direktiivi 85/73/ETY; EYVL N:o L 32, 5.2.1985, s. 14, neuvoston direktiivi 88/409/ETY; EYVL N:o L 194, 22.7.1988, s. 28, komission direktiivi 89/362/ETY; EYVL N:o L 156, 8.6.1989, s. 30, neuvoston direktiivi 89/384/ETY; EYVL N:o L 181, 28.6.1989, s. 50, neuvoston direktiivi 89/437/ETY; EYVL N:o L 212, 22.7.1989, s. 87, neuvoston direktiivi 89/662/ETY; EYVL N:o L 395, 30.12.1989, s. 13, neuvoston direktiivi 91/492/ETY; EYVL N:o L 268, 24.9.1991, s. 1, neuvoston direktiivi 91/493/ETY; EYVL N:o L 268, 24.9.1991, s. 15, neuvoston direktiivi 91/495/ETY; EYVL N:o L 268, 24.9.1991, s. 41, neuvoston direktiivi 91/497/ETY; EYVL N:o L 268, 24.9.1991, s. 69, neuvoston direktiivi 91/684/ETY; EYVL N:o L 376, 31.12.1991, s. 38, neuvoston direktiivi 92/5/ETY; EYVL N:o L 57, 2.3.1992, s. 1, neuvoston direktiivi 92/45/ETY; EYVL N:o L 268, 14.9.1992, s. 35, neuvoston direktiivi 92/46/ETY; EYVL N:o L 268, 14.9.1992, s. 1, neuvoston direktiivi 92/47/ETY; EYVL N:o L 268, 14.9.1992, s. 33, neuvoston direktiivi 92/48/ETY; EYVL N:o L 187, 7.7.1992, s. 41, neuvoston direktiivi 92/116/ETY; EYVL N:o L 62, 15.3.1993, s. 1, neuvoston direktiivi 92/117/ETY; EYVL N:o L 62, 15.3.1993, s. 38, neuvoston direktiivi 92/118/ETY; EYVL N:o L 62, 15.3.1993, s. 49, neuvoston direktiivi 93/118/ETY; EYVL N:o L 340, 31.12.1993, s. 15, neuvoston direktiivi 94/65/EY; EYVL N:o L 368, 31.12.1994, s. 10, neuvoston direktiivi 94/71/EY; EYVL N:o L 368, 31.12.1994, s. 33, neuvoston direktiivi 95/23/EY; EYVL N:o L 243, 11.10.1995, s. 7, neuvoston direktiivi 95/68/EY; EYVL N:o L 332, 30.12.1995, s. 10, neuvoston direktiivi 95/71/EY; EYVL N:o L 332, 30.12.1995, s. 40, neuvoston direktiivi 96/23/EY; EYVL N:o L 125, 23.5.1996, s. 10, neuvoston direktiivi 96/43/EY; EYVL N:o L 162, 1.7.1996, s. 30

mistä saatavien elintarvikkeiden käsittelyyn silloin, kun nämä elintarvikkeet myydään suoraan kyseisistä tiloista lopulliselle käyttäjälle;

3) suurralouksissa tapahtuvaan eläimistä saatavien elintarvikkeiden käsittelyyn silloin, kun nämä elintarvikkeet myydään tai tarjoillaan suoraan lopulliselle käyttäjälle; eikä

4) tukkuliikkeistä lähteviin kuljetuksiin.

4 §

Asetuksella säädetään missä laajuudessa tätä lakia sovelletaan lihaan, maitoon, kalastustuotteisiin, muniin, hunajaan ja muihin eläimistä saataviin elintarvikkeisiin sekä niistä saataviin tuotteisiin.

Asetuksella voidaan myös säätää, että asianomainen ministeriö voi antaa Euroopan yhteisön lainsäädännön edellyttämässä laajuudessa tarkempia määräyksiä tämän lain soveltamisesta eläimistä saataviin elintarvikkeisiin.

Suhde eräisiin säädöksiin ja määritelmät

5 §

Laitoksissa, kalastusaluksissa ja tuotantotiloilla eläimistä saatavia elintarvikkeita käsittelevän henkilökunnan terveydentilaa koskevista vaatimuksista säädetään tartuntataulaissa (583/86) ja terveydensuojelulaissa (763/94). Laitoksissa ja tuotantotiloilla käytettävän talousveden laadusta säädetään terveydensuojelulaissa. Eläintautien vastustamisesta ja ennalta ehkäisemisestä säädetään eläintautilaissa (55/80) ja eläinten lääkitsemisestä eläinten lääkitsemisestä annetussa laissa (402/90).

Eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta ja Euroopan yhteisön ulkopuolelta tapahtuvan tuonnin ehdoista säädetään eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetussa laissa (1192/1996).

6 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *laitoksella* tilaa tai rakennusta, jossa eläimistä saatavia elintarvikkeita valmistetaan, varastoidaan tai muutoin käsitellään; ja

2) *valvontaviranomaisella* eläinlääkintä- ja elintarvikelaitosta, lääninhallitusta, 12 §:n 3 momentissa tarkoitettua valtion viranomaista, kunnan valvontaviranomaista, tä-

män lain mukaisia tehtäviä hoitavaa kunnan viranhaltijaa sekä valtion tarkastuseläinlääkäriä.

2 luku

Viranomaiset

7 §

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista koskevan valvonnan ylin johto kuuluu asianomaiselle ministeriölle.

8 §

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos ohjaa ja valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista asianomaisen ministeriön alaisena.

9 §

Lääninhallitus ohjaa ja valvoo eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen antamien ohjeiden mukaisesti tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa läänin alueella.

10 §

Kunta huolehtii alueellaan tämän lain mukaisesta valvonnasta ja tarkastuksesta, jollei 2 momentista muuta johdu. Kunta on myös velvollinen avustamaan valtiota vierasainevalvonnan toteuttamisessa. Kunnalla on oikeus saada valtiolta korvaus näistä avustamistehtävistä.

Valtion tehtävänä on kuitenkin huolehtia valvonnasta ja tarkastuksesta teurastamossa sekä valvonnasta teurastamon yhteydessä olevassa laitoksessa ja kansallisen vierasainevalvontaohjelman toteuttamisesta. Valtion tehtävänä olevan valvonnan ja tarkastuksen järjestämisestä sekä siitä, mitkä ovat teurastamoiksi katsottavia laitoksia, säädetään asetuksella.

Muulla kuin teurastamossa tai teurastuspaikassa suoritettavan lihantarkastukseen liittyvän elävän eläimen terveydentilan tarkastuksen voi kuitenkin suorittaa myös muu kuin kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa oleva laillistettu eläinlääkäri. Jos eläin tulisi tarkastuksessa hylättäväksi, on asia kuitenkin saatettava kuntaan tai kuntayhtymään virkasuhteessa olevan eläinlääkäriin käsiteltäväksi.

11 §

Kunnan tehtävänä olevasta valvonnasta ja tarkastuksesta huolehtii kunnassa kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin, jota tässä laissa kutsutaan kunnan valvontaviranomaiseksi.

Valtuusto voi antaa lautakunnalle tai toimielimelle oikeuden siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle tai jaostolle.

12 §

Kunnan on järjestettävä tämän lain mukaan sen tehtävänä oleva valvonta ja tarkastus. Valvonta- ja tarkastustehtävissä kunnalla tai kuntayhtymällä on oltava palveluksessaan henkilökuntaa, jolla on riittävä elintarvikehygieeninen asiantuntemus ja, Euroopan yhteisön lainsäädännön valvonnan sitä erityisesti edellyttäessä, elintarvikehygieeniaan perehtynyt kuntaan tai kuntayhtymään virkasuhteessa oleva laillistettu eläinlääkäri.

Kunnat ja kuntayhtymät voivat sopia, että kunnan tai kuntayhtymän eläinlääkärille tässä laissa säädetty tehtävä annetaan toiseen kuntaan tai kuntayhtymään virkasuhteessa olevan eläinlääkärin hoidettavaksi virkavastuulla.

Kunnat ja kuntayhtymät voivat myös sopia asianomaisen valtion viranomaisen kanssa, että valtion viranomainen suorittaa tämän lain valvontaan liittyviä tarkastustehtäviä. Tällöin valtion viranomaisen on ilmoitettava tarkastuksessa havaitsemistaan epäkohdista asianomaiselle kunnan tai kuntayhtymän viranomaiselle, joka huolehtii tarvittavista jatkotoimenpiteistä. Kiireellisissä tapauksissa valtion viranomainen voi kuitenkin antaa merkittävien terveyshaittojen ehkäisemiseksi tarpeellisia määräyksiä ja kieltoja. Päätös on viipymättä saatettava kunnan valvontaviranomaisen ratkaistavaksi.

3 luku

Eläimistä saatavia elintarvikkeita koskevat vaatimukset

13 §

Eläimistä saatavien elintarvikkeiden on oltava käyttötarkoitukseensa sopivia eikä niissä saa olla ihmisen terveydelle haitallisia ominaisuuksia.

Tartuntojen leviäminen elintarvikkeiden

välityksellä eläimistä ihmisiin on mahdollisimman tehokkaasti estettävä kaikissa olosuhteissa.

14 §

Elintarviketuotantoon käytettäviä eläimiä on hoidettava, käsiteltävä ja kuljetettava siten, että niistä saatavien elintarvikkeiden hyvä elintarvikehygieeninen laatu voidaan turvata.

4 luku

Laitoksia ja niiden toimintaa koskevat vaatimukset

15 §

Ennen toiminnan aloittamista uutena tai olennaisten muutosten jälkeen on teurastamoiden ja niiden yhteydessä olevien laitosten oltava eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen hyväksymiä ja muiden laitosten vastaavasti kunnan valvontaviranomaisen hyväksymiä. Hyväksymistä on haettava kirjallisesti ja laitos on hyväksyttävä, jos se täyttää tässä laissa ja sen nojalla asetetut vaatimukset.

16 §

Kunnan valvontaviranomaisen tulee rekisteröidä maidontuotantotilat sekä Euroopan yhteisön lainsäädännön edellyttämässä laajuudessa kalastusalukset. Lisäksi kunnan valvontaviranomaisen tulee pitää luetteloa valvomistaan ensisaapumispaikoista.

Kunnan valvontaviranomaisen on ilmoitettava laitoksen hyväksymisestä, toiminnan lopettamisesta ja laitoksen hyväksynnän peruuttamisesta asianomaiselle lääninhallitukselle. Kunnan valvontaviranomaisen on ilmoitettava myös rekisteröimänsä kalastusalukset ja luetteloimansa ensisaapumispaikat ja niiden toiminnassa tapahtuneet muutokset lääninhallitukselle. Lääninhallituksen tulee antaa nämä tiedot viivytystä eläinlääkintä- ja elintarvikelaitokselle, joka pitää kirjaa laitoksista, kalastusaluksista ja ensisaapumispaikoista sekä antaa laitoksille ja kalastusaluksille numeron.

Laitoksen, ensisaapumispaikan ja tuotantotilan kirjanpito- ja ilmoitusvelvollisuudesta säädetään asetuksella. Asetuksella voidaan myös säätää, että asianomainen ministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä edellä tässä

momentissa tarkoitettua kirjanpito- ja ilmoitusvelvollisuudesta.

17 §

Laitoksen, tuotantotilan ja kalastusaluksen on oltava rakenteiltaan, laitteiltaan ja toiminnaltaan sellainen, että siinä voidaan tuottaa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vaatimukset täyttäviä eläimistä saatavia elintarvikkeita.

18 §

Valvontaviranomaisen on mahdollisuuksiensa mukaisesti annettava pyydettyä neuvoja, jotka ovat tarpeen laitoksen, tuotantotilan tai kalastusaluksen saattamiseksi tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiseksi.

Valvontaviranomaisen on myös valvottava sitä, että Euroopan yhteisön ulkopuolelle vietävät eläimistä saatavat elintarvikkeet täyttävät asianomaisen ostajamaan asettamat elintarvikehygieniää koskevat vaatimukset.

19 §

Laitokseen toimitettujen eläinten sekä laitokseen ja ensisaapumispaikkaan toimitettujen eläimistä saatavien elintarvikkeiden alkuperän on oltava selvitettävissä ja eläinten tunnistettavissa siten kuin asianomainen ministeriö tarkemmin määrää.

20 §

Tuotantotilalta, kalastusalukselta tai laitoksesta ei saa toimittaa elintarvikkeena käytettäväksi sellaisia eläimistä saatuja tuotteita, jotka eivät täytä tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä tai määräyksissä asetettuja vaatimuksia. Laitokset ja ensisaapumispaikat eivät myöskään saa ottaa vastaan sellaisia tuotteita.

21 §

Laitoksen on huolehdittava siitä, että siellä estetään elintarvikehygieenisten epäkohtien syntyminen. Tässä tarkoituksessa laitoksen on kustannuksellaan laadittava ja toteutettava laitosta valvovan valtion tarkastuseläinlääkärin tai kunnan valvontaviranomaisen hyväksymä valvontajärjestelmä (*omavalvontajärjestelmä*). Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tehtävänä on avustaa edellä mainittuja viranomaisia omavalvontajärjestelmän hy-

väksymisessä, jos kyseiset viranomaiset sitä pyytävät.

Laitoksen on huolehdittava siitä, että omavalvonnassa saadut tulokset ovat laitoksen valvontaa suorittavan viranhaltijan käytettävissä. Laitoksen on välittömästi ilmoitettava laitoksen valvonnasta vastaavalle valtion viranhaltijalle tai vastaavasti kunnan valvontaviranomaiselle omavalvonnassa esille tulleet merkittävät elintarvikehygieeniset epäkohdat.

Laitoksen on poistettava markkinoilta sellaiset eläimistä saatavat elintarvikkeet, jotka voisivat aiheuttaa vakavaa haittaa ihmisen terveydelle.

22 §

Kunnan on huolehdittava siitä, että sen valvontaan kuuluvat laitokset, ensisaapumispaikat, kalastusalueet ja maidontuotantotilat sekä niiden omavalvontajärjestelmien toimivuus tarkastetaan säännöllisesti. Tarvittaessa kunnan on huolehdittava myös muiden tuotantotilojen tarkastamisesta.

5 luku

Valvonta

Valvontaviranomaisen tiedonsaanti-, näytteenotto- ja tarkastusoikeus

23 §

Valvontaviranomaisella on oikeus saada valvontaa varten tarpeelliset tiedot valtion ja kunnan viranomaisilta sekä elinkeinonharjoittajilta ja henkilöiltä, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

Tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia valvontaa varten tarvittavia tietoja, jotka yksityistä liike- tai ammattitoimintaa tai yksityisen taloudellista asemaa taikka terveydentilaa koskevana muutoin olisivat salassa pidettäviä.

24 §

Valvontaviranomaisilla on oikeus tehdä valvonnan edellyttämiä tarkastuksia ja tutkimuksia ja sitä varten päästä paikkoihin, joissa harjoitetaan tässä laissa tarkoitettua toimintaa tai joissa säilytetään tämän lain noudattamisen valvonnan kannalta merkityksellisiä tietoja. Asuntona käytetyssä tilassa tarkastus saadaan toimittaa vain, jos on perus-

teltua syytä epäillä asianomaisen syyllistyvän tämän lain vastaiseen rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn.

Mitä tässä laissa säädetään Suomen viranomaisten oikeudesta päästä paikkoihin, joissa harjoitetaan tässä laissa tarkoitettua toimintaa, ja saada tietoja, koskee myös Euroopan yhteisön lainsäädännön tai muussa Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tarkoitettuja tarkastajia silloin, kun kyseinen Suomea sitova kansainvälinen velvoite tätä edellyttää.

25 §

Jos valvontaviranomainen toteaa valvonnan tai tarkastuksen yhteydessä eläimistä saatavassa elintarvikkeessa määräysten vastaisia määriä vieraita aineita, on läänineläinlääkärillä ja lääninhallituksen määräämällä muulla eläinlääkärillä oikeus tarkastaa tuotantotila, josta elintarvike on peräisin, ja ottaa korvauksetta kaikki tutkimuksia varten tarvittavat näytteet. Läänineläinlääkärillä ja lääninhallituksen määräämällä muulla eläinlääkärillä on tällöin 23 ja 24 §:n mukainen tiedonsaanti-, näytteenotto- ja tarkastusoikeus.

Tuotantotilan on järjestettävä tarkastavalle ja näytteitä ottavalle eläinlääkärille riittävä apu tehtävän suorittamista varten.

26 §

Valvontaviranomaisella on oikeus ottaa korvauksetta valvontaa varten tarvittava määrä näytteitä. Valvontaviranomaisella on myös oikeus tarkastaa toiminnassa käytetyt laitteet, välineet ja tilat.

27 §

Elinkeinonharjoittajan, joka harjoittaa tässä laissa tarkoitettua toimintaa on kustannuksellaan annettava valvontaviranomaiselle valvontaa ja tarkastusta varten tarpeellinen apu ja otettava valvontaa varten tarvittavat valvontaviranomaisen määräämät näytteet.

Määräykset ja kiellot

28 §

Jos laitos, kalastusalus, tuotantotila tai ensisaapumipaikkana toimiva elintarvikehuoneisto (*valvontakohteet*) taikka niiden toiminta eivät täytä tämän lain tai sen nojal-

la annettujen säännösten tai määräysten vaatimuksia, on valvontaviranomaisen kehotettava asianomaista korjaamaan kyseiset epäkohdat. Valvontaviranomainen voi tällöin antaa terveyshaittojen ehkäisemiseksi tarpeellisia määräyksiä ja kieltoja.

29 §

Jos eläimistä saatava elintarvike, elintarvikkeen käsittely tai kuljetus taikka näiden aikana vallinneet olosuhteet eivät täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vaatimuksia, voi valvontaviranomainen kieltää elintarvikkeen luovuttamisen elintarvikkeeksi tai käyttämisen elintarvikkeen valmistukseen. Valvontaviranomainen voi tällöin määrätä, miten elintarvikkeen suhteen on meneteltävä. Toisesta jäsenvaltiosta tai Euroopan yhteisön alueen ulkopuolisesta maasta peräisin oleva elintarvike voidaan asianomaisen ministeriön tarkemmin määräämin edellytyksin määrätä palautettavaksi kyseiseen maahan. Terveydellisten syiden niin edellyttäessä valvontaviranomainen voi määrätä elintarvikkeen myös hävitettäväksi. Valvontaviranomaisen määräys on pyrittävä antamaan sellaisena, että omaisuuden omistajan taloudellinen menetys jää mahdollisimman pieneksi.

Jollei terveydellisistä syistä tai muusta lainsäädännöstä muuta johdu, voi elinkeinonharjoittaja valita, mihin 1 momentissa mainituista toimenpiteistä ryhdytään. Valvontaviranomaisen määräämän toimenpiteen aiheuttamista kustannuksista vastaa elinkeinonharjoittaja.

30 §

Kiireellisissä tapauksissa voi 28 ja 29 §:ssä tarkoitettua päätöksen tehdä valvontaa suorittava kunnan viranhaltija. Päätös on viipymättä saatettava kunnan valvontaviranomaisen ratkaistavaksi.

31 §

Ennen 28—30 §:ssä tarkoitettua päätöksen tekemistä viranomaisen on varattava elinkeinonharjoittajalle tai tämän edustajalle tilaisuus tulla kuulluksi. Kiireellisissä tapauksissa elinkeinonharjoittajalle tai tämän edustajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi vain, jos nämä ovat viivytyksettä tavattavis-

sa. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava elinkeinonharjoittajalle.

Uhkasakko sekä teettämisen- ja keskeyttämismuhka

32 §

Lääninhallitus voi asettaa valtion tarkastuseläinlääkäriin antaman määräyksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon taikka teettämisen- tai keskeyttämismuhan. Kunnan valvontaviranomaisella on vastaava oikeus antamansa tai valvontakohdetta valvovan kunnan viranhaltijan antaman määräyksen tai kiellon osalta.

Uhkasakkoa sekä teettämisen- ja keskeyttämismuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/90) säädetään.

Haltuunotto

33 §

Valvontaviranomainen voi ottaa eläimistä saatavan elintarvikkeen haltuunsa, jos on syytä epäillä tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten vastaisen menettelyn aiheuttavan välitöntä vaaraa ihmisen terveydelle eikä 28—30 ja 32 §:n mukaisia toimenpiteitä ole pidettävä riittävinä.

Kiireellisissä tapauksissa haltuunotto päätöksen ja 35 §:n 2 momentissa tarkoitettua päätöksen voi tehdä valvontaa suorittava kunnan viranhaltija. Päätös on viipymättä saatettava kunnan valvontaviranomaisen ratkaistavaksi.

34 §

Haltuunotto on suoritettava todistajan läsnä ollessa. Elinkeinoharjoittajan tai tämän edustajan kuulemisesta ennen haltuunotto päätöksen tekoa sekä päätöksen tiedoksiantamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä 31 §:ssä säädetään. Sille, jolta omaisuus on otettu, on annettava todistus, josta ilmenee haltuunotetun omaisuuden määrä ja haltuunoton syy.

Haltuunotetusta omaisuudesta voidaan korvauksetta ottaa näytteitä tutkimuksia varten.

Haltuunotetun omaisuuden säilyttäminen ja käyttäminen

35 §

Haltuunotettu omaisuus voidaan tarvittaes-

sa säilyttää asianomaisessa laitoksessa tai ensisaapumispaikkana toimivassa elintarvikehuoneistossa sopivalla tavalla merkittynä taikka sinetöidyssä tai muutoin merkityssä varastotilassa. Omaisuus on sen elintarvikehygieenisen laadun selvittämiseksi mahdollisesti tarvittavien tutkimusten ajan säilytettävä siten, että sen laatu säilyy mahdollisimman hyvänä.

Asianomainen valvontaviranomainen päättää siitä, mihin tarkoitukseen elinkeinonharjoittajan on haltuunotettu omaisuus käytettävä tai myytävä. Päätös on tehtävä viipymättä haltuunoton jälkeen. Jos haltuunotetulle omaisuudelle on tarpeen tehdä sen elintarvikehygieenisen laadun selvittämiseksi tutkimuksia, on päätös tehtävä viipymättä tutkimustulosten selvittyä. Päätöstä tehtäessä on pyrittävä siihen, että elinkeinonharjoittajan taloudellinen menetys jää mahdollisimman pieneksi.

Haltuunotto päätöksessä voidaan asettaa määräaika, jonka kuluessa elinkeinonharjoittajan on toteutettava valvontaviranomaisen määräämät toimenpiteet. Jos elinkeinonharjoittaja ei noudata määräaikaa, voidaan kyseiset toimenpiteet määrätä teetetäviksi elinkeinonharjoittajan kustannuksella. Teettämisen päättyä lääninhallitus valtion tarkastuseläinlääkäriin antaman määräyksen osalta ja kunnan valvontaviranomainen antamansa määräyksen osalta.

36 §

Jos esitutkintaviranomainen on pakkokeinonlain (450/87) nojalla takavarikoinut eläimistä saatavia elintarvikkeita, saa esitutkintaviranomainen myydä omaisuuden vain valvontaviranomaisen hyväksymään tarkoitukseen. Valvontaviranomainen voi terveydellisten syiden vaatiessa määrätä, että omaisuus on myymisen sijasta hävitettävä.

37 §

Asianomainen valvontaviranomainen määrää siitä, miten haltuunotetun tai takavarikoidun omaisuuden suhteen on meneteltävä, jos syytetty tämän lain rikkomisesta ei nosta tai jos tuomioistuin ei julista takavarikoitua omaisuutta valtiolle menetetyksi.

Haltuunotettu tai takavarikoitu omaisuus on tällöin määrättävä sellaisenaan omistajalle palautettavaksi, jos tähän ei ole terveydellistä estettä. Muussa tapauksessa omaisuus

on luovutettava omistajalle tämän toimesta käytettäväksi tai myytäväksi valvontaviranomaisen hyväksymään tarkoitukseen. Päätöstä tehtäessä on pyrittävä siihen, että omaisuuden omistajan taloudellinen menetys jää mahdollisimman pieneksi.

Laitoksen hyväksynnän tai rekisteröinnin peruutus

38 §

Jos laitoksessa tai kalastusaluksessa vallitsevat olosuhteet tai niiden toiminta eivät vastaa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vaatimuksia eikä epäkohtia ole valvontaviranomaisen kehoituksesta huolimatta korjattu, on laitoksen tai kalastusaluksen hyväksyneen taikka rekisteröineen viranomaisen veloitettava valvontakohte määrääjässä korjaamaan puutteet. Jos terveydelliset seikat edellyttävät, voidaan valvontakohteen hyväksyminen tai rekisteröinti peruuttaa väliaikaisesti kokonaan tai osittain asian käsittelyn ajaksi.

Jos korjauskehotusta ei noudateta, on valvontakohteen hyväksyneen tai rekisteröineen viranomaisen peruutettava valvontakohteelle antamansa hyväksyminen tai rekisteröinti.

Kunnan valvontaviranomaisen on eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen kehoituksesta ryhdyttävä 1 tai 2 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Laitoksessa käytettävää vettä ja laitoksen henkilökunnan terveydentilaa koskevien säännösten valvominen

39 §

Tämän lain mukaiset valvontaviranomaiset varmistavat, että laitoksessa, kalastusaluksessa ja tuotantotiloilla käytettävä vesi ja niissä eläimistä saatavia elintarvikkeita käsittelevän henkilökunnan terveydentila täyttävät tartuntatautilaissa ja terveydensuojelulaissa sekä niiden nojalla asetetut vaatimukset.

Tämän luvun mukaisia valvontatoimenpiteitä koskevia säännöksiä sovelletaan myös silloin, kun 1 momentissa tarkoitettu vesi tai henkilökunnan terveydentila ei täytä 1 momentissa mainituissa laeissa ja niiden nojalla asetettuja vaatimuksia. Asianomaisen valvontaviranomaisen on ilmoitettava edellä

tarkoitetuista puutteista asianomaiselle tartuntatautilain tai terveydensuojelulain mukaiselle valvontaviranomaiselle tämän tarpeelliseksi katsomiin muihin toimenpiteisiin ryhtymistä varten.

6 luku

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku valtion tarkastuseläinlääkäriin päätökseen

40 §

Valtion tarkastuseläinlääkäriin päätökseen saa hakea muutosta valittamalla lääninoikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/96) säädetään. Lihantarkastuspäätökseen saavat muutosta hakea lihan omistaja, haltija ja tuottaja. Lihantarkastuspäätöstä on valituksesta huolimatta noudatettava.

Lihantarkastuspäätös on annettava kirjallisena vain, jos lihan omistaja, haltija tai tuottaja sitä pyytää. Päätös on perusteltava ja siihen on liitettävä valitusosoitus. Kirjallinen lihentarkastuspäätös lähetetään asianomaiselle kirjeellä. Jollei muuta näytetä, asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen jälkeen kun kirje on annettu postin kuljetettavaksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu valitusaika lasketaan kirjallisen lihentarkastuspäätöksen tiedoksisaannista. Valitus on tehtävä kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluessa lihentarkastuspäätöksen tekemisestä.

Muutoksenhaku kunnan viranomaisen päätökseen

41 §

Kunnan viranhaltijan tämän lain nojalla antamaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Päätökseen tyytymättömällä on oikeus esittää oikaisuvaatimus 11 §:ssä tarkoitettulle lautakunnalle tai muulle toimielimelle. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta. Viranhaltijan päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimuksen tekemiseen tarvittavat ohjeet. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viipymättä.

Edellä 11 §:ssä tarkoitettun kunnan lautakunnan tai toimielimen tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valit-

tamalla lääninoikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, noudatetaan kunnan tarkastuseläinlääkäriin antaman lihantarkastuspäätöksen ja sitä koskevan muutoksenhaun osalta 40 §:n säännöksiä. Jos eläin on tarkastettu elävänä muualla kuin teurastamossa tai teurastuspaikassa, on eläimen elävänä tarkastuksen tulosta koskeva päätös kuitenkin aina annettava kirjallisena.

42 §

Muutosta 50 §:n 1 momentissa tarkoitettua taksaa koskevaan päätökseen haetaan noudattaen, mitä muutoksenhausta kuntalaissa (365/95) säädetään.

Muutoksenhaku muun viranomaisen päätökseen

43 §

Muutoksen hakemisesta lääninhallituksen ja eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa.

Uhkasakkoa koskeva valituskielto

44 §

Uhkasakon asettamista koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Täytäntöönpano

45 §

Tämän lain 28—30, 32, 33, 35—38, 40 ja 41 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman tai ennen kuin oikaisuvaatimus on käsitelty, jollei valitusviranomainen tai vastaavasti oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomainen toisin määrää. Oikaisuvaatimus ja valitus on käsiteltävä kiireellisinä.

7 luku

Rangaistussäännökset

Rangaistussäännökset

46 §

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) käyttää elintarvikkeeksi taikka käsittelee, kuljettaa, tuo maahan tai vie maasta eläimistä saatavia elintarvikkeita tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten vastaisesti,

2) harjoittaa tämän lain mukaista toimintaa sellaisessa laitoksessa tai kalastusaluksessa, jota ei ole tämän lain mukaisesti hyväksytty tai rekisteröity tai jonka hyväksyntä tai rekisteröinti on väliaikaisesti tai kokonaan peruutettu taikka jolla ei ole hyväksyttyä omavalvontajärjestelmää,

3) rikkoo viranomaisen tämän lain nojalla antamaa määräystä, kieltoa tai haltuunotto-päätöstä,

4) laitoksen valvojan huomautuksesta huolimatta laiminlyö 16 §:ssä tarkoitettua kirjapidon pitämisen tai tietojen ilmoittamisen taikka 21 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen tekemisen,

5) valvontaviranomaisen huomautuksesta tai kiellosta huolimatta toimittaa tuotantotilalta sellaista elintarviketta, joka ei täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vaatimuksia, tai

6) harjoittaa muuta kuin 1—5 kohdassa mainittua, tässä laissa tarkoitettua toimintaa tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikkehygieniasta annetun lain rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Valvontaviranomainen voi jättää esitutkin-taviranomaiselle ilmoittamatta rikkomuksen, jota kokonaisuuden kannalta on pidettävä ilmeisen vähäisenä.

Se, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa tai velvoitetta, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

47 §

Rangaistus 52 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Menettämisseuraamus

48 §

Vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä käsitelty, valmistettu, kuljetettu, maahan tuotu, maasta viety tai myytävänä pidetty eläimistä saatava elintarvike taikka sen arvo voidaan tuomita kokonaan tai osaksi valtiolle menetetyksi.

Rikoksen tuottaman taloudellisen hyödyn ja rikoksen tekemiseen käytetyn esineen tai muun omaisuuden tuomitsemisesta valtiolle menetetyksi säädetään rikoslain 2 luvun 16 §:ssä.

8 luku

Erinäiset säännökset*Maksut*

49 §

Valtion tehtävänä tämän lain mukaan olevasta lihantarkastuksesta, sen edellyttämistä tutkimuksista, laitoksen valvonnasta, sekä laitosten ja niiden omavalvontajärjestelmien hyväksymisestä on perittävä laitokselta valtiolle maksu, jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä muuta johdu. Euroopan yhteisön lainsäädännön niin edellyttäessä on myös vierasainevalvonnasta perittävä laitokselta maksu. Asetuksella voidaan säätää, että vierasainevalvontaan liittyvä maksu voidaan periä myös tuotantotalalta tai paliskunnalta.

Maksu on perittävä myös laitosten rakentamissuunnitelmia koskevasta tavanomaista laajemmasta neuvonnasta.

Maksujen määräämisessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/92) säädetään, jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä muuta johdu. Asianomainen ministeriö antaa tarvittaessa Euroopan yhteisön lainsäädännön edellyttämät asiaa koskevat tarkemmat määräykset.

50 §

Kunnan on perittävä elinkeinonharjoittajalta kunnan hyväksymän taksan mukainen maksu seuraavien tämän lain tarkoittamien tehtävien suorittamisesta:

- 1) lihantarkastus ja siihen liittyvä valvonta;
- 2) lihankäsittelylaitosten ja lihan kylmävarastojen valvonta;
- 3) muualla kuin laitoksessa suoritettavasta

lihantarkastukseen kuuluvasta eläimen elävänä tarkastaminen;

4) laitosten ja niiden omavalvontajärjestelmien hyväksyminen ja kalastusalusten rekisteröinti;

5) Euroopan talousalueen tai Euroopan yhteisön ulkopuolelle eläimistä saatavia elintarvikkeita vievien laitosten valvonta siltä osin kuin vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa; sekä

6) maidontuotantolajien tarkastus.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään on kunnan Euroopan yhteisön lainsäädännön niin edellyttäessä perittävä muustakin valvonnasta sekä siihen liittyvistä tarkastuksista ja tutkimuksista maksu sellaisena kuin Euroopan yhteisön lainsäädäntö edellyttää.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut maksut määritellään siten, että ne vastaavat enintään suoritteen tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia, jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä muuta johdu. Asianomainen ministeriö antaa Euroopan yhteisön lainsäädännön edellyttämät tarkemmat määräykset 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista maksuista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut maksut saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa (367/61) säädetään.

51 §

Euroopan yhteisön lainsäädännön niin edellyttäessä laitoksen on maksettava kyseisen velvoitteen mukaisten ulkomaisten tarkastajien laitoksessa suorittamista tarkastuksista aiheutuvat kulut.

Jos eläimen elävänä tarkastamisen on suorittanut muu eläinlääkäri kuin kuntaan tai kuntayhtymään virkasuhteessa oleva eläinlääkäri, maksaa tarkastuksen pyytjä eläinlääkärille korvauksen tarkastuksesta.

Salassapitovelvollisuus

52 §

Joka tämän lain noudattamista valvoessaan taikka valvontaan liittyvää tehtävää suorittaessaan on saanut tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilö-

kohtaisista oloista, ei saa ilman asianomaisen suostumusta ilmaista sivulliselle tai käyttää yksityiseksi hyödykseen näin saamiaan tietoja.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä tietojen ja asiakirjojen antamista:

1) valtion ja kunnan viranomaisille tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten;

2) syyttäjä- tai tulliviranomaisille taikka poliisille rikoksen selvittämistä varten;

3) muutoksenhakua tutkivalle viranomaiselle tämän lain mukaisessa asiassa; eikä

4) Euroopan yhteisön lainsäädännön tai muun Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen edellyttämille ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille kyseisen sopimuksen niin edellyttäessä.

Yksityisen henkilön terveydentilaa koskevien tietojen salassapidosta säädetään erikseen.

Rekisterit ja ilmoittaminen

53 §

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos pitää valtakunnallista rekisteriä kaikista hyväksytyistä laitoksista, rekisteröidyistä kalastusaluksista ja luetteloiduista ensisaapumispaikoista sekä hyväksymistään laboratorioista. Kunnan valvontaviranomainen pitää rekisteriä valvomistaan laitoksista, rekisteröimistään kalastusaluksista ja maidontuotantotiloista sekä luetteloiduista ensisaapumispaikoista. Rekistereihin voidaan tallettaa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja.

Kunta on velvollinen pyydettyä ilmoittamaan eläinlääkintä- ja elintarvikelaitokselle ja lääninhallitukselle kunnan suorittamaa valvontaa ja kunnan perimiä maksuja koskevia tietoja.

Valtionosuus

54 §

Kunnan tämän lain nojalla järjestämään toimintaan sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia (733/92), jollei lailla toisin säädetä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 6 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta tämän lain mukaiseen toimintaan.

Tarkemmat määräykset

55 §

Asianomainen ministeriö antaa Euroopan yhteisön lainsäädäntö huomioon ottaen tarkemmat määräykset:

1) tuotantotiloille, laitoksille, kalastusaluksille, ensisaapumispaikoille ja eläimistä saataville elintarvikkeille ja niiden käsittelylle asetettavista elintarvikehygieniaan liittyvistä vaatimuksista sekä näiden valvonnasta ja tarkastuksesta;

2) laitosten tarkemmasta määrittelystä sekä laitosten, ensisaapumispaikkojen, kalastusaluksen ja maidontuotantotilojen hyväksymisestä, rekisteröinnistä ja luetteloinnista;

3) omavalvonnasta sekä näytteiden ottamisesta ja tutkimisesta;

4) lihantarkastuksesta ja elintarviketuotantoon käytettävien eläinten käsittelystä;

5) merkitsemisestä ja asiakirjoista;

6) laboratorioiden hyväksymisestä; sekä

7) tarvittaessa valvonta- ja tarkastushenkilökunnalle asetettavista pätevyysvaatimuksista.

Asianomainen ministeriö voi lisäksi antaa tarkempia määräyksiä eläimistä saatavien elintarvikkeiden myynnistä tuotantotilalla ja tuotantotilalta sekä erityisin ehdoin hyväksytyistä, pienistä laitoksista peräisin olevien eläimistä saatavien elintarvikkeiden myynnin alueellisesta rajoittamisesta.

Laboratoriot

56 §

Asianomainen ministeriö hyväksyy kansalliset vertailulaboratoriot eläimistä saatavien elintarvikkeiden tutkimuksia varten ja määrää niiden tehtävät.

Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos hyväksyy laboratoriot, joissa voidaan tehdä tässä laissa tai sen nojalla määrättyjä tutkimuksia. Laitosta valvova kunnan valvontaviranomainen tai valtion tarkastuseläinlääkäri hyväksyy kuitenkin laitoksen omavalvontajärjestelmän hyväksymisen yhteydessä laboratorion, jossa

voidaan tehdä muita valvontaviranomaisen edellyttämiä, omavalvontaan liittyviä tutkimuksia.

Virka-apu

57 §

Poliisi ja tullilaitos ovat velvollisia tämän lain mukaisten valvontaviranomaisten pyynnöstä antamaan valvontaviranomaisille virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisten tehtävien suorittamisessa.

Eläinlääkärin ilmoittamisvelvollisuus

58 §

Jos eläinlääkäri tuotantotilalla suorittamansa eläinlääkärikäynnin yhteydessä havaitsee, että tuotantotilan eläinten terveydentila on sellainen, että se oleellisesti heikentää kyseisistä eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieenistä laatua, on eläinlääkärin ilmoitettava tästä eläinten omistajalle tai haltijalle sekä asianomaiselle 12 §:n 1 momentissa tarkoitetulle tämän lain mukaisesta valvonnasta ja tarkastuksesta vastaavalle kunnan tai kuntayhtymän eläinlääkärille.

Tarkemmat säännökset

59 §

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään, voidaan asetuksella säätää:

- 1) että lääninhallitus hyväksyy poroteurastamot ja poron teurastuspaikat sekä järjestää tämän lain mukaisen porojen lihantarkastuksen;
- 2) että porojen lihantarkastuksesta sekä teurastamon ja teurastuspaikan valvonnasta peritään maksu lihantarkastusta pyytäneeltä elinkeinonharjoittajalta;
- 3) että kunta huolehtii poroteurastamoiden ja porojen teurastuspaikkojen yhteydessä olevien laitosten hyväksymisestä ja valvonnasta; sekä
- 4) että kunta hyväksyy luonnonvaraisen riistan teurastamot ja järjestää niissä lihantarkastuksen ja valvonnan silloin, kun teurastusta ei suoriteta eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen hyväksymässä teurastamossa.

60 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa tarvittaessa asetuksella.

Asetuksella voidaan myös säätää, että asianomainen ministeriö voi antaa 1 momentissa tarkoitetun asetuksen soveltamisesta tarkempia määräyksiä.

Muut kansainväliset sopimukset

61 §

Mitä tässä laissa säädetään Euroopan yhteisön lainsäädännöstä koskee myös Suomea sitovaa muuta kansainvälistä sopimusta kyseisen sopimuksen niin edellyttäessä.

9 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

62 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammiukuuta 1997. Lain 12 §:n 1 momentti tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammiukuuta 1998.

Tällä lailla kumotaan, niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen:

- 1) 6 päivänä toukokuuta 1994 annettu kalahygienialaki (330/94);
- 2) 28 päivänä kesäkuuta 1994 annettu lihahygienialaki (511/94);
- 3) samana päivänä annettu munavalmistehygienialaki (517/94); sekä
- 4) 15 päivänä heinäkuuta 1994 annettu maitohygienialaki (671/94).

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

63 §

Kalahygienialain, lihahygienialain, munavalmistehygienialain sekä maitohygienialain nojalla annetut asetukset ja maa- ja metsätalousministeriön päätökset jäävät kuitenkin edelleen voimaan siihen saakka kunnes toisin säädetään tai määrätään.

64 §

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Kumottujen lakien nojalla hyväksytyt lai-

tokset jatkavat toimintaansa tämän lain mukaisina laitoksina. Niiden terveydensuojelulain mukaisten elintarvikehuoneistojen, jotka 4 §:ssä tarkoitetulla asetuksella säädetään kuuluviksi tämän lain soveltamisalaan ja jotka ennen tämän lain voimaantuloa ovat olleet toiminnassa, ei erikseen tarvitse hakea tämän lain mukaista hyväksymistä. Kunta toteaa mainitut elintarvikehuoneistot tämän lain mukaisiksi laitoksiksi varmistuttuaan

siitä, että ne täyttävät tämän lain ja sen nojalla annettavien säännösten ja määräysten vaatimukset.

Tämän lain voimaantullessa toiminnassa olevat laitokset on saatettava tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiseksi asetuksella säädettävän ajan kuluessa tämän lain voimaantulosta lukien.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Antti Kalliomäki*

N:o 1196

Työministeriön päätös**vaarallisen kemikaalijätteen käyttöturvallisuustiedotteesta annetun työsuojeluhallituksen päätöksen kumoamisesta**

Annettu Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 1996

Työministeriö on 14 päivänä joulukuuta 1989 annetun kemikaalilain (744/1989) 19 §:n 3 momentin nojalla päättänyt, sellaisena kuin se on laissa 1412/1992:

1 §

Tällä päätöksellä kumotaan vaarallisen kemikaalijätteen käyttöturvallisuustiedotteesta 21 päivänä helmikuuta 1991 annettu työsuojeluhallituksen päätös (682/91).

Päätös on jätetty voimaan 12 päivänä heinäkuuta 1993 annetun kemikaaliasetuksen (675/1993) 25 §:n 5 momentin nojalla, sellaisena kuin se on asetuksessa 441/1994, ja vaarallisten kemikaalien luokituksesta, varoi-

tusmerkinnöistä ja käyttöturvallisuustiedotteista annetun valtioneuvoston päätöksen kumoamisesta 29 päivänä heinäkuuta 1993 annetun valtioneuvoston päätöksen (726/1993) 1 §:n nojalla.

2 §

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1997.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 1996

Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

Vanhempi hallitussihteeri Antti Posio